

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„Koroški Slovenec“,
Wien V., Margaretenplatz 7.

okopisi se naj pošiljajo na naslov:
Zinkovský Josip, Wien
V., Margaretenplatz 7.

List

za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.

Stane četrletno: K 3000.—

Za Jugoslavijo
četrletno: 15 Din.

Posamezna številka 400 kron.

Leto III.

Dunaj, 3. januarja 1923.

Št. 1.

Poštne položnice smo priložili vsem naročnikom v Jugoslaviji in nekaterim na Koroškem. Prosimo, da se jih kar najprej poslužite, Upravništvo.

Prva kriza.

Naša mlada država leži že od svojega poroda na bolniški postelji, torej celih štiri leta. A prvi resni poskus njenega ozdravljenja se je storil šele, ko je bolezen postajala že smrtno nevarna in 4. okt. l. l. v Genovi so ji številni zdravniki zapisali obsežen recept, ter ji predpisali čas in dozo za zauživanje grenke medicine. Deloma vsled prevelike oslabiljenosti, deloma vsled nepopolnega izvrševanja zdravniškega naročila je nastala kriza in zdravniki mrdijo obraz ter se odtegujejo.

Naša sanacija se nahaja v krizi. Vzrok temu pa ni morda opozicija, katere grozilno pretenje ob božičnih praznikih je bil le prozoren strankarski manever. Kajti danes ni tolike važnosti in nevarnosti, da bi zagospodarila reakcija. Več upravičenosti je prisoditi njih kritiki znanje politike naše vlade, ki se najbrž, a popolnoma neutemeljeno počuti že na konju in ljubimkuje z najreakcionarnejšimi sosedi, Budimpešto in Rimom. To so središči onih držav, ki s svojim prenapetim nacionalizmom ogražata mirovne pogodbe in stem tako zaželjeni in potrební evropski mir. Zaslepljeno veruje sladkim besedam in je na tem, da nađe v naročje izkoriščevalcem ne oziraje se na svoje resnične prijatelje, ki ji nudijo dejansko pomoč. Naravno da se ta nevernost maščuje.

Vlada sicer molči kot grob, a ves svet ve, da smo na tem, da zopet poženemo oni pekleni stroj za tiskanje novcev, ki nas je dovedel na rob propada in ki smo ga šele 18. novembra ustavili.

Samo ostanki zlate zaloge in prejšnjih posojil, s katerimi niti pristo postopati ne smemo, na katere pa je vlada kljub temu najela posojilo pri bankah, nas zaenkrat obvarujejo

najhujšega. Posojilo 560 milijonov zlatih kron pa plava še v megleni daljavi, akoravno so se signatarske države (podpisane na genovskih protokolih) vse hvale vredno požurile z parlamentarnim odobrenjem garancijskih (jamstvenih) postav. In še celo Švica in Belgija so se jim prostovoljno pridružile. Toraj inozemstvo je izvršilo več kot svojo dolžnost. In mi sami, kaj smo storili mi v našo rešitev? Kaj se je pri nas spremenilo na boljše? Ali se ne vlada in gospodari še vedno po načelu: Nič delati in dobro živeti, bodo že drugi za nas skrbeli! Število brezposelnih narašča dan na dan, ker ljudje rajši pustijo delo nego bi delali več za manj plače. In vlada jih podpira ali pa v najboljšem slučaju zaposli reci in piši 1549 pri javnih delih. S em misli, da je svojo dolžnost storila. O varčevanju v upravi se je sicer mnogo govorilo, a nič storilo. Vrhutega pa zabavljajo čez češko sosedo, ki ni samo sama sebi iz lastne moči pomagala, ampak tudi nam (genovska pogodba je predvsem Benešov uspeh, drugače bi nas že davno izžemala Italija). Dalje godrnjajo, da je češko izdelano blago cenejši kot naše surovine in da je Čehoslovaška kriva naše brezdelnosti. Tudi Češka in vse druge države bi propadle, ako bi ravnale po našem geslu. V delu, samozatajevanju je rešitev države in resnična korist državljanov. Češki delavec naporno dela in se zadovolji z malim zaslužkom. Kljub temu mu je gotovo boljše nego našemu, ki hoče, izsiliti nemogoče plače in vsled tega brez dela gladuje in zmrzuje. Delavstvo ne vidi, da vodi ta pot v pogin, celo nov štrajk se napoveduje. Voditelji pa nimajo poguma jim tega povedati, ker se bojijo za stranko, pri tem pa pozabijo, da kopljejo grob državi in samostojnosti, s katero je uničena tudi ona. Popolnoma isto pa velja tudi za druge stanove, predvsem uradnike.

Tu je treba zastaviti preobnovo.

Pri nas se je podpisalo do sedaj 200 milijard na začasno 80milijonsko zlato posojilo. Rok je podaljšan do 16. t. m. A še vse prema-

lo, treba je inozemske pomoči. Delegat Zveze narodov pa je mesto denarja prinesel poziv, naj se izpolnijo predpogoji. Naravno, da se inozemstvo ne zadovolji z besedami. A nerazumljivo je, da se naša vlada sklicuje na broj dne 31. dec. upokojenih javnih nastavlencev, s katerimi se je zadnji trenutek dogledlo število 25.000, ki je zahtevano po pogodbi. Ali naj bo to že vse? Nerazumljivo je, da državni kancler poziva inozemstvo k izpolnjevanju dolžnosti, ko vlada svoje ni storila.

Ne zdravnik, ampak mi sami moramo izpiti medicino in če je še tako grenka, ker brez nje ni zdravja. In če tudi nas ona ne ozdravi popolnoma in ohrani le pri življenju, dokler ne bomo z ozdravljenjem svetovnega gospodarstva resnično ozdraveli tudi mi, je pametno in dobro, da to storimo.

POLITIČNI PREGLED

Reparacije.

Pariška konferenca se je sestala. Začetek ne obljublja posebnega uspeha. Zadosti pa je ako ustvari vsaj predpogoje za izdelavo Amerikancev, brez katerih se reparacijsko vprašanje ne bo rešilo. Koliko in kedaj je zmožna ali hoče Nemčija plačati in kakšni naj bodo ukrepi, ako plačila izostanejo, to so vprašanja, ki jih naj konferenca reši. Glede prvega grečo nazori jako narazen. Edino Angleži imenujejo gotovo vsoto 50 milijard zlatih mark. Nemčija, ki jako samozavestno nastopa, želi določitev gotove vsote, ki jo je pripravljena hitro izplačati. Tem bolj si nasprotujejo glede sankcij, t. j. ukrepev v slučaju zaostajanja plačil. Anglija smatra kontrolo za potrebno in je kvečjemu pripravljena pripoznati gotove v naprej določene ukrepe, ki avtomatično stopijo v veljavo. Francija pa zahteva kolikor mogoče sigurne zastavne predmete. Ravno nasprotno želi Nemčija popolno gospodarsko svobodo, ker ji le ta more omogočiti najem inozemskoga posojila.

PODLISTEK

„Naj živi svobodna Poljska!“

I.

Po vojni l. 1921 je izšla nemška knjiga „Pogreb sovraštva“ (Das Begräbnis des Hasses), spisal Fr. Herwig. Opisuje se boj med Nemci in Poljaki po polomu l. 1918. Ker smo imeli podoben boj tudi na Koroškem med Nemci in Slovenci oz. Jugoslovani, bo tudi čitatelje „Kor. Slovenca“ zanimalo slišati o boju, ki se opisuje v imenovani knjigi.

V mogočni nemški državi, kakor je bila do sklepa pariškega miru, je živelo tudi več milijonov Poljakov-Slovanov. Največ jih je bilo na Poznanjskem, kake dva milijona pa jih je živelo v Zg. Šleziji.

Ko se je vojna končala in je bila mogočna Nemčija premagana, tedaj je zaoril tudi med Poljaki, ki so do zdaj živeli pod Prusi (Prajzi), mogočen klic: „Naj živi svobodna Poljska!“ Na Poznanjskem in v Zg. Šleziji so se začeli boji med Nemci in Poljaki. Nemci so še vedno upali, da rešijo zase tislovski zemlji.

Toda medtem ko so v Parizu Poznanjsko brez glasovanja priznali Poljakom, so za Zg. Šlezijo določili glasovanje. In zgodilo se je, kar se je moralo zgoditi: Nemci so pri glasovanju dobili večino. Predolgo so že stali Poljaki pod nemškim vplivom, pregloboko v kosti in mozeg jim je prodrlo nemško mišljenje, premalo je bilo med njimi narodne zavednosti: stoletna germanizacija je rodila svoj sad. Pomenčevanje se je vršilo med njimi še mnogo bolj brezobzirno kot pri nas na Koroškem. Vendar je pripadlo Poljski vsaj tisto ozemlje, kjer so Poljaki dobili večino. A nad en milijon šlezijjskih Poljakov je pripadlo Nemčiji.

Poljska je bila nekoč mogočna država. Vsled notranjih bojev in zaprtij pa je čisto oblabela in „prijazni“ sosede Rusi, Prajzi in Avstrijci so si jo med seboj razdelili. Trikrat so delili, po zadnji delitvi l. 1793 je nekdanja mogočna Poljska država izginila s površja zemlje. Tudi Šlezija in Poznanjsko sta nekoč pripadala Poljski državi. Potem je nekaj časa Šlezija imela Avstrija, v sedemletni vojski pa jo je Marija Terezija morala prepustiti pruskemu kralju Frideriku, ki so ga imenovali Velikega. Poznanjsko so dobili Nemci l. 1773 in 1793. Mali košček Šlezije, ki je še osal Av-

sriji, so si po sveovni vojni razdelili Čehi in Poljaki med seboj.

Poljakom se pod Prajzi ni dobro godilo. Brezobzirno so jih stiskali in zatirali. Razlaščevali so njihova posestva in naseljevali med njimi Nemce. Poljaki v zadnjem času niti hiš niso smeli zidati in so stanovali kar v vozovih. F. Herwig pravi v imenovani knjigi: „Marsičesa nemška vlada ni storila prav, vedno je igrala vlogo gospoda in zatirala poljski narod. Tj si Prajz in ne Poljak, so učili v šoli in vojašnici“.

Komaj so Nemci zasedli Poznanjsko, že so začeli tja naseljevati nemške koloniste. V onih časih so kralji smatrali osvojeno zemljo za svoj last, ki so jo smeli dati, komur so jo hoteli. Navadno so jo oddajali vlast svojim dostuženim vojakom kot plačilo za trud in zvestobo.

V zgoraj omenjeni knjigi nastopa neki Andrej Jung, potomec nemškega priselnika Junga na Poznanjsko. Ta priselnik je tole napisal v spomin svojim potomcem: V neki bitki je izgubil nogo, ko je ozdravil, ga je kralj poslal v neko vas, da bi otroke učil brati in pisati, o čemer pa sam ni mnogo razume. Enajst let je bil „šolmošter“, zraven je sadil krompir in vsako leto opital dve svinji. Tedaj

Orientska konferenca.

Ni brez pomena sočasnost obeh konferenc. Turki zavlačujejo odločitev, ker računajo, da njih partnerje oslabi needinost glede reparacij. Najbrž pa se bodo Angleži in Francozi ravno na račun Turkov zjedini na ta način, da Francija podpira angleške orijentske aspiracije in Anglija francoske na Nemškem. Vse drugo, manjšinsko vprašanje itd. je bolj postranska stvar. To čutijo tudi Turki in njih parlament zahteva soodločevanje pri podpisu, obenem pa pripravljajo vojaštvo.

MI IN ONI**Ferlach, du Perle des Rosentales!**

„Ferlach, du Perle des Rosentales.“ tako so te slavili, Borovlje, naši odpadniki po glasovanju v nemških listih; jaz pa bi se razjokal nad teboj, kakor Zveličar nad jeruzalemskim mestom; ker Borovlje tudi niste spoznale svojega časa in ste se dale zapeljati že v tretjič.

Prvič: Ko se je šlo v sedemdesetih letih za ustanovitev tovarn za vojaško orožje in ste odklonili. Drugič: Začetkom osemdesetih let bi že lahko imeli državno železnico, ko so odločevali boroveljski volilni mošče za državni zbor. Volili pa so rajši Wrana, ker je bil liberalec, mesto Einspielerja rožana in Wran se je potegnil za železnico čez Beljak. Tretjič ste si zapečatile svojo usodo za vedno. Zato se mi zdi potrebno, da se s to točko nekaj dalje pomudimo in to ne bo škodovalo, ako ravno smo danes Avstrijci, saj pregled v pretečenost bodočnosti ne spremeni. V resnici pa so spisane te vrste iz ljubezni in zvestobe do svojega domačega kraja.

Kaj nam niso obljubljali za slučaj, da glasujemo za Avstrijo, in kaj imamo od tega? Ničesar razum republike, za katero pa bo treba „grosse und schwere Opfer bringen“? Za Opferwilligkeit bo poskrbel birič — eksekutar. Kako so prej cvetele Borovlje! Dela in naročil je bilo — kararji in v tovarnah, za jeklo, žico in žeblice, da smo komaj zmogli; danes največje puškarne, kakor Ogrisova, Puškarška Zadruga in druge odpuščajo svoje delavce in omejujejo delovni čas na 3 dni v tednu po 8 ur na dan. Ravno tako se odpuščajo delavci tudi v tovarni za jeklo. Izjeme so le slov. tvrde Družba Wernig, Borovnik in še nekatere.

Ubogi, zapeljani delavci in obrtniki! Kaj nas še čaka, ko je zima na glavi? Družina mora imeti jesti in obleko, zaslužka pa nič. Pač jih je nekaj — med njimi še takih, kateri so nastopili z orožjem v Heimwehroorganizaciji proti tistim, ki so njim želeli le dobro — odpotivalo z trebuhom za kruhom tja, kamor so hoteli spraviti nas, ki smo vedeli za vso nesrečo že naprej, jih svarili in rotili — „Übern Loibl“ v Jugoslavijo.

Za časa Jugoslavije bile ste Borovlje sedež okrajnega glavarstva, imele ste stalno vo-

so mu rekli nekega dne: „Jung, ali hočeš postati kmet? Naš premilostljivi kralj je dobil novo pokrajino in da vsakomur, kdor se hoče podstopiti z božjo pomočjo, sto oralov zemlje. Poleg tega še doslužnega artilerijskega konja in predpravico za večne čase. In stari vojak je šel na Poznanjsko. Bil je l. 1773. Cel roj nemških naseljenikov je prišel v deželo.

Tretji potomec priselnika Junga je bil oče zgoraj omenjenega Andreja Junga. V hišno kroniko je zapisal: „Zdaj hoče naša vlada Poljake popruniti in jih prisiliti, da se učijo nemško brati in nemško čutiti. To je slabo početje. Tudi prihaja mnogo priselnikov v deželo, ki tolčejo s konjskim bičem po mizi in zraven vpijejo, da bodo Poljakom že pokazali, kaj je red“.

Naša povest se začne s povratkom Andreja Junga v domovino. „V novembarski noči 1918 je ropotal vlak počasi in trudno proti vzhodu. Hropenje lokomotive je preglasilo težko drdranje koles. Zdelo se je, kakor da hrope velika žival s poslednjo močjo svojih bolnih pljuč naprej.“ Vojaki so se vozili domov. Disciplinarnost je izginila. Pijani vojaki pojejo, kričijo, se prepirajo in streljajo skozi okno.

jaško posadko, štacijsko poveljstvo, zdaj vam pa „Abbau“ more vzeti še sodnijo in davkarijo. —

To je napredek. Zaslužka nič, draginja, davki pa strašni. In kakšne bodo še druge posledice glede varnosti imetja! To se kaže že danes, ko se že pričinja z vlomi in krajo. Pri mesarju, urbancu in trgovcu Kometarju so bili ulomilci sicer pregnani, dočim so pri Graciju uplenili blaga čez pet milj. vrednosti.

In še nekaj. Čemu se vadijo nekteri vsako nedeljo na strelišču in drugi zopet na Doljih? Ako smo zadovoljni, pustimo orožje. Krvi je teklo že čez mero in žrtev je več kot zadosti.

Borovljanci! Svarili smo Vas, Vi pa ste povdarjali Vaš „Heimattreu“. Toda kdo je zvest domovini? Ali tisti, ki skrbi za nje napredek in procvit, kateremu je pri srcu skrb, da bodo imele družine obstanek in kruh doma, ali oni, ki so za nekaj ničvrednih cap in par podplat sledili ljudem in njih strasti, kateri so zanesli med nas neslogo in kateri od nas živijo in ki so se edino bali izgubiti svojo službo?

Ne mislite, da nismo „heimattreu“ tudi mi Slovenci. Tukaj smo rojeni, tukaj ležijo pokopani naši očetje in matere, bratje in sestre, zraven njih želimo počivati tudi mi. Domačije nam nihče ne more odnesti. Sad vaše „heimattreue“ pa je, da more domačin zapustiti svojo rojstno hišo in iti za živžem k onim, katerih ste se najbolj branili, v — Jugoslavijo!

Borovlje! Bile ste res lep cvetoč kraj, pravi biser Roža, ali zdaj boste postale zopet navadna vas, mani vredna kakor marsikate a kmetska naselbina.

„Freie Stimmen“ z dne 9. dec. 1922, št. 20 poročajo, da stanejo našo ubogo republiko, koroški deželni predsednik, dva namestnika in pet deželnih svetovalcev 305 milijonov kron letno, in nekako boječe pristavljajo, da smo še leta 1915 izhajali z samim deželnim predsednikom, brez namestnikov, in z štirimi slaboplačanimi priselniki deželnega odbora. Kljub temu torej, da je zdaj naša Koroška precej manjša, ali rečimo „geteilt“, da nas razumejo tudi nemškutarji, ima, da jo „registrirajo“ tri masno plačane uradnike več, kakor prej, ko je bila še „ungeteilt“. Ker plačujemo tudi mi koroški Slovenci davke, od katerih odpade menda tudi nekaj na plače gospodov, pri deželni vladi, bi bil že skrajni čas, da se nas enkrat spomnijo in nam dajo, kar so nam obljubili in za kar beračimo že zaman čez dve leti — to je naše pravice.

Iz dežele. Nek Slovenec je tožil v zasebni zadevi nekega nemčurja zavoljo žaljenja časti. Nemčur je bil obsojen. Obrne se proti sodniku in reče: „Das geht ja nicht, ich bin ja doch ein Deutscher und er ist ein Windischer“. Sodnik ga je hitro zavrnil: „Das geht nicht daher“. Kaj ne, v Velikovcu bi kaj takega ne bilo mogoče?

S tem vlakom se je vozil tudi Andrej Jung. Bil je miren in trezen. Ko je izstopil, ni hotel čakati na zvezo proti Tornu, ampak se je kar peš napotil domov, pet ur daleč. V marsikateri krčmi je videl še luč. Kričanje, petje, godba in ples. Na uho so mu udarjale stare poljske narodne pesmi, ki so bile do sedaj prepovedane. Na neki steni je videl lepak z napisom: „Poljski rojaki! Ura narodne svobode je blizu!“ On pa je hitel naprej.

Že je hodil dve uri, ko je začelo na vzhodu nebo nežno žareti. Jutro! Za trenutek je obstal naslonjen na palico. Ni se spomnil, da je ura šele štiri, da je jutro še daleč in nebo vse prevlečeno s težkimi oblaki. Zopet je hitel naprej. Šele ko je došel na neki grič, ga je spreletelo mrzlo okrog srca. To ni bila zarja dneva, to je bil požar, ki je plapolaje v divjem sijaju razsvetljeval celo nebo pred njim. Zdaj je hitel še bolj, na pomoč...

Pride v vas. Na sredi vasi: Ljudje, živina, klavir, pohoštvo. Ravno so klali svinjo. „Ali ne bote šli reševat?“ — „Smo že rešili, kar je bilo za rešiti.“ — „Kje je posestnik?“ — „Poišči ga, pasja kri. Naj živi svobodna Poljska!“ (Dalje sledi.)

DNEVNE VESTI IN DOPISI

Srečno novo leto voščajo vsem koroškim Slovencem in Slovenkam sledeči koroški begunci, zdaj podpregledniki finančne kontrole: Mohar Lovro iz Hodoša, doma Sv. Vid v Podjuni; Dertnik Pavl iz Cankove, doma iz Grebinja; Lovre Martin iz Budincev, doma iz Vabje vasi pri Tiniah.

Bilčovs. Ob koncu leta 1922, ter ob vstopu v novo leto 1923 pošiljamo Bilčovščani vsem bratom širom Koroške, kakor tudi izven nje, prav prisrčne pozdrave, ter želimo vsem prav blagoslova polno novo leto. Naj nas tudi v novem letu veže vez bratstva, ter naj nas združi še tesneje kot do sedaj, da bomo v novem letu stali kot en mož na braniku naših pravic, dasi majhni, a v svesti si, da združeni bodo tudi mali močni. Naj poka skala, dob se naj lomi in naj se sovražna burja zagania proti nam, mi rojenih Nemcev ne sovražimo, a pri tem hočemo ostati zvesti sinovi in hčere naših slovenskih mater. Vsem pa, ki so prodali svoj materni jezik pa kličemo, da častno niti bita izdajalec svoje krvi.

Šmihel nad Pliberkom. V nedeljo dne 10. t. m. sta se v prostorih Šercarjeve gostilne vršila gospodarski in politični shod. Na gospodarskem shodu nam je g. poslanec Poljanec poročal o naših gospodarskih težavah in dajal razne nasvete, naglašal pomen izobrazbe na gospodarskem polju, svaril pred pijančevanjem in nam vnel ljubezen do rodne zemlje, katero obdelujemo in od katere živimo. Na političnem shodu, ki se je vršil hitro za gospodarskim, nam je skušal gospod poslanec razjasniti in razložiti naš politični položaj. Žalostno je bilo poglavje, o katerem nam je slikal težave, ki se delajo nam Slovencem vsepovsod, kamor se obrnemo. A slabi politiki so gospodje, ki danes komandirajo v Avstriji. Ako bi nam dali pravice, ki nam grejo, bi bili mi danes ozljubili to državo, čeprav nismo glasovali za njo. Dokler pa nam ne dajo pravic, naj bi nas tudi pri raznih plačilih prezrli. Uničiti hočejo naš narod, a ga ne bojo. Dokler bo naš rod marljiv, značajan in pošten, kakor se je pokazal v teh dveh letih preganjanja in dokler se bo z ljubeznijo oklepal sv. vere, nas ne bodo zmagali. „Streti nas more zatreti nakdar usode sovražne besneči vihar.“

Bilčovs. Skoraj neverjetno se mora zdeti vsakomur, česa vse si koroški Heimatdienst dovoljuje. Da smo Bilčovščani pri Heimatdienstu precej črni, nas prav nič ne vznemirja, da pa plačuje tukaj gotove osebe, ki izvršujejo potem cenzuro nad pismi in sploh poštnimi pošiljatkami nekaterih tukajšnjih oseb, tega si pa ne bomo pustili dopasti. Ali smo sploh še v prosti republiki? Izvrševalne organe pa opozarjamo, naj ne pozabijo varovati službeno tajnost!

Hodiše. (Veliki otroci.) Da svet izve, kakšne ljudi je vzgojil plebiscit, vam poročam v zabavo. Član pol. in gosp. društva je pobiral udnino za l. 1922. Takoj je nekdo znani poročal na okrajno glavarstvo kakor kak otrok: atej, čuši pa spet za Jugoslavijo podpis pobirajo. Takoj léta orožnik poizvedovat, kaj da je, in se jezi, da že spet, komaj je malo mirno postalo, delajo Slovenci razburjenje. Član, ki je pobiral udnino, je bil poklican na okr. glavarstvo, kjer je moral razložiti, kaj je delal, na kar je okr. glavar rekel dobesedno slovensko: „To je itak dovoljeno“. Otroci naj si to zapomnijo in pomirijo, da nismo klicali — Srbe. Zdaj bo že druge Srbe srbelo po vaših žepih, tiste, ktere ste vi hoteli. Škoda, da moramo tudi mi trpeti, pa mi imamo vsaj mirno vest.

Ovšje pri Grebinju. Ako berač na konju pride, strašno jezdi, pravi pregovor. Pri nas plačujemo učitelje, pa še nočejo govoriti z otroci v našem materinem jeziku; plačujemo uradnike, in kako masno, pa nobeden ne mara govoriti s Slovencem slovensko. Na Puštrici, v Grebinju in na Rudi plačujejo Slovenci tudi duhovnika, pa ne slišijo slovenskega evangelija, še manj pridige. Tisti, ki ne gredo v cerkev, zahtevajo nemškega duhovnika, ker ga jim ni treba poslušati in ubogo ljudstvo pa z odprtimi ustmi in očesi gleda v duhovnika, ki kima na prižnici, zmoli par očenašev in gre

zopet svojo pot. — V naši občini so napravili popolnoma nemške kašipoti, da bi se ja nobeden Nemec ne izgubil, Slovenec pa naj sam najde, katera pot je ta prava, le toliko je treba paziti, da ne pride na davkarijo, ker ta n bi se mu gotovo zmedlo od samih plačil, kakor se mede tudi našim nasprotnikom.

Bilčovs. Že enkrat smo poročali, da je nemški Schulverein dal pri dozidavi tretjega razreda k tuk. ljudski šoli l. 1912 1500 K posojila s pogojem, da ostane ta dolg neodpovedljiv, dokler ostane poduk tak kot je bil l. 1912. Mesci julija 1922 sta pa sklenila občinska odbora občin Bilčovs in Zg. Vesca, da se pozove kraj. šolski svet, naj ukrene potrebno, da se ta dolg odplača. Krajevni šolski svet je sicer ukrenil kar je mogel, vendar stvar se je zavlačevala, tako dolgo, da se nismo navadili v Avstriji vse računati po zlati pariteti. Schulverein je torej poslal odgovor, da za slučaj, da se dolg odplača, se mora ta plačati v zlatih kronah. Nadalje pravi Schulverein v svojem odgovoru tudi, da nima nič proti temu, če se razširi slovenski poduk na tukajšnji šoli tudi na drugi razred. In ravno to je značilno za nekatere pri nas, ki so zabavljali čez sklepe občinskih svetov, češ, da bodo potem nekateri tukajšnji prenapetneži zahtevali slovensko šolo, kar nikakor ni za nas, ker mi potrebujemo sedaj najprej nemščino, slovensko pa otroci tako doma znajo. Tem pa mi odgovarjamo, da ni bil naš namen napraviti tukaj popolnoma slovenske šole, ampak šlo se je zato, da bi bila šola res naša, pa ne da komandira kdo drugi z nami. Kar se pa tiče tega, da se otroci slovensko že doma naučijo, pa jih vprašamo, zakaj se pa potem Nemci v njih šolah ne učijo kak drug jezik, ampak samo nemško? Mi zahtevamo, da se podučujeta v naših razredih oba jezika. Da je to potrebno, uvidi celo vodstvo nemškega Schulvereina, samo naši nemškutarji ne.

Šmarjeta v Rožu. Dne 12. nov. po shodu so se orgešovci ravnali po oni znani: Mica Kovačeva pila in nič plačala... Pili in jedli so kar na „puf“, ker so jim žabe žvižgale po žepih in ker so mislili, zastoj pa ne bomo hoteli preganjat in lovit „iredento“ v Šmarjeto, kdor nas je klical, naj tudi plača. In res je drugi dan naš Heimatdienst poravnal cel, menda precej obsežen, račun v gostilni na pošti. Ker pa imamo g. Sch. tukaj veliko več pristašev kot prstov na roki, je plačal orgešovcem za cel milijon vina in celega prašica, ki so ga pojedli sestradani piliji iz Borovelj. Sicer je bil račun precej osoljen; a šlo se je za čast „fortschrittlich“ Šmariete.

Bistrica v Rožu. No kaj takega se pa menda pri nas še ni zgodilo kot 27. dec. 1922. Ko pridejo ljudje zjutraj na postajo, da bi dobili vozne listke, je bilo še vse zaprto, privozil je vlak, a na postaji se le še nihče ni zganil. Ljudje so morali vstopiti brez voznih listov v vlak. Potem je menda vendar prikobacal od nekod nek vslužbenec, toliko, da je mogel vlak odpeljati. So pač malo preveč Sv. Štefana častili in radi tega so zamudili uslužbenci celo vlak. Mi bi k celi stvari molčali, saj gotovo ni prijetno ne postajenačelniku niti drugim uslužbencem, da se take stvari spravljajo pred javnost. Ak er nas Slovence ti uradniki le bolj postrani gledajo in je njih, skoraj glavna naloga ponemčevanje, bi jih vendar opozorili naj tudi njih službo pravilno opravljajo. Bolje bi bilo, da bi oni bili drugemu tukajšnjemu ljudstvu za vzgled in bi prvi začeli izpolnjevati oni oklic na Korošce, kateri je nabit že čez eno leto na postaji, in kliče na boj proti alkoholu.

Vogrče. Nisem mislil odgovoriti na nemumno obrekovanje moje osebe v „Kor. Domovini“, št. 42, a ker ga objavlja, kakor mi poroča neko župnijstvo iz N. Gradca, tudi nemški list „Südmark“, in ga bojo skoro gotovo ponatisnili tudi drugi nasprotni listi, sem prisiljen podati sledečo izjavo: „Kor. Domovina“ poroča v št. 42 iz Vogrč, da je po nekem tukajšnjem krstu, pri katerem „je bila botra pliberška meščanka, vrla Korošica, znana po svojem delovanju pred glasovanjem in po glasovanju“ podpisani „s kadirnico žegnal cerkev, ker je bila po njegovem mnenju oskrunjena s tem, da je stopila vanjo Nemka; ravnal je, kakor da bi bili cerkev ravnokar zapustili

grintavi ali sam hudič“. Dopisnik se kajpakda zgraža nad takim „fanatizmom“ in mi daje kaj lepe nauke o katoličanstvu. Povedati moram, da sem se na glas nasmejal, ko sem bral to budalost. Koliko že torej na tem resnice? Dne 5. okt. t. l. sem krstvi dvojčka nekega tukajšnjega kmeta, katerim je kumovala „pliberška meščanka, vrla Korošica“, B. Gl. Tiste dni je bil pa v tukajšnji cerkvi izgotovljen tudi nov tabernakelj. Manjkalo je samo še enega, zastora za notranjost, katerega sem pa ravnokar prejel. Rekel sem torej na dan krsta cerkovniku: „Da bo tabernakelj jutri, ko je prvi petek, imel nov kinč, bova pa po krstu, ko ste ravno v cerkvi in imate čas, pritrdila še zastor“. Takoj po krstu grem torej v koroku in s stolom k oltarju, vzamem Najsvetejše s ciborijem, ga po cerkvenih predpisih incenziram (pokadim), prenesem v zakristijo, pritrdim na to zastor, popravim še nekaj drugega v tabernakelju ter nato Najsvetejše zopet zanesem nazaj in ga po incenzaciji spet postavim v tabernakelj. To je bilo torej tisto famozno „žeganje“ cerkve, ki je bila oskunjena s tem, da je vanjo stopila Nemka“. Če ne verjamete, pa vprašajte cerkovnika! Pa vsaj je baje tudi boter opazoval to „žeganje“. „Südmark“ pristavlja, da sem cerkev tudi škropil z blagoslovljeno vodo, drug list pa gotovo slišal celo zvonjenje ali pa mogoče se kak „Miserere“ in bogvedi kaj še. Za počit, kajneda? Dopisniku „Kor. Domovine“ morem samo čestiti k tej blamaži. Kje je tisti „narodni fanatizem, ki meji na blaznost“, kakor piše „Kor. Domovina“, naj čitatelj sam presodi, ali na strani duhovnika, ki le izvršuje svojo dolžnost, ali na strani tistega, ki v svoji razgreti fantaziji povsodi vidi hudiča na steni, celo v cerkvi! Bog daj norcem pamet! Iz tega se pa tudi lepo vidi, kako nastanejo tista grda obrekovanja kat. duhovnikov, katerih je polno proticerkveno časopisje. Jan Sekol, župnik.

Kostanje. (Inštalacija.) Ko so pred letom dni postali čg. Martin Kuhler naš provizor, smo si vsi želeli, da bi tu ostali. In dne 28. grudnia se je naša želja izpolnila, bili so ob obilni udeležbi faranov inštalirani župnikom. Mi vam kličemo: Bog blagoslovi vaše delo, da bi zdravi lepo v slogi in miru prav mnogo let med nami preživeli! — Uprizorili smo igro „Betlehemske pastirji“, ki se je parkrat ob najobilnejši udeležbi ponovila. Igralo se je v splošno zadovoljnost. Samo nekaterim prenapetim petelinom ni dovolji, da se slovensko igra in hočejo z zahtevo, da naj se v slovenskem in nemškem jeziku igra usejati razdor. Ker pa tukaj ni več kot kakih deset pravih Nemcev, je to samo ponemčevanje. Toda mi nič nimamo proti temu, če uprizorijo kako nemško igro.

Žrelec. (Novi zvonovi.) Po dolgem času je zopet enkrat doživel naš lepi, romantični kraj veliko slovesnost, ki je privabila polno ljudstva od Lizu in daleč. Č. g. kan. Kovač iz Celovca so blagoslovili štiri nove zvonove, za katerih nabavo smo z veseljem dali vsi po svojih močeh. Zato pa ne razumemo netaktnege in samooblastnega postopanja devetčlanskega odbora, ki je dal bahavo ovekovečiti svoja imena na največjem zvonu in ki je celo nameraval dati slovesnosti sami izključno nemški značaj brez ozira na želje darovalcev, po večini slovenskih domačinov. Kdo si pri lasti stvar, ki je jo nabavil za denar drugih, ni (kakor si oni v svoji praznoglavi oholosti domišljujejo) bolj pameten, ampak vse kaj drugega. Zato naj se nikar ne čudijo in ne razburjajo, ako bodo drugič zastoj trkali na naša vrata. (Radi čestega ponavljanja podobnih slučajev opozarjamo naše ljudstvo, naj ne zaupa preveč lahkoverno sladkim in ponižnim besedam nabirateljev, ampak naj pravočasno in odločno stavi svoje zahteve in se zavaruje proti izrabljanju naše radodarnosti. Kakor vidimo, je žalibog to potrebno, in če bo kmalu vse postopalo z nami kot država, ki nalaga sicer davke, a ne da niti najprimitivnejših pravic. Kdor čaka, da mu bodo leteli pečeni golo bi v usta bo prej od gladi poginil. Op. uređ.)

Šmihelj pod Djekšami. Ne samo vesele, marveč tudi žalostne novice imamo poročati. Lansko jesen nas je nagloma zapustila ter se preselila v boljšo bodočnost mlada posestnica Mežnarjeve kmetije v Šmihelu, Marjeta Haf-

ner. Celo vojno je gospodarila sama, zdaj pa je zapustila tri male otročiče in žalostnega moža. — Dne 27. novembra 1922 pa je nagloma umrl Volbank Karnaus, posestnik Krausove kmetije. Bil je odločen Slovenec in vzoren zakonski oče. Leta 1918 in 1919 je bil od Volkswehrovcev popolnoma izropan, v svetovni vojni pa si je nakopal bolezen, kateri je sedaj tako naglo podlegel. — Koncem vojne je pogorela Potočnikova hiša. Pri tej priliki se je gospodinja tako opekla, da je kmalu nato umrla. Leta 1921 je pogorelo gospodarsko poslopje pri Štuku, kmalu nato pa je umrla tudi gospodinja. Pred in med vojno je večinoma izumrla, deloma pa se razšla družina Ambroš, ki je bivala na Bišpelhofu. Svetovna vojna pa nam je tudi pobrala precej pridnih fantov, katere še težko pogrešamo.

Podlipo pri Hodišah. Že dolgo je posedal Petrovc sam pod lipo pred svojo hišo in štel knofe: ali bi, ali bi ne. Knofi so mu rekli, da bi, da jih kdo nazaj prišije, če odpadejo. „Kaj boš, moraš,“ je rekel in šel k zavednemu Hrovatu po edino hčer. Micka je rekla ja in bila je vesela poroka. Dal Bog, da bi mnogo let ob nedeljah posedala zdaj oba pri kamnati mizi pod lipo, ona mu šivala knofe, on pa pel: Haja, haja! Obilo sreče zavednemu paru!

Podslnja vas. Sedem švabov — ne sedem podslnjskih purštov, med njimi tudi najlepši: v Rožni dolini, se je napotilo ne v boj, ampak na lov za dekleta in seboj so vzeli za pogum ne sulico nego pollitrovko. S cerkvenim petjem so si mislili prikupiti Slovenje plajberškim krasoticam, ko pri domačih ne vživajo nikakoršnih simpatij. A glej ga šmenta, dekleta so pred njimi zbežale in njim je ostala edina tolažba — šnops.

ČEBELARSKI VESTNIK

Slovensko čebelarstvo za Koroško je oživljeno. Ima zopet pravilno izvoljen odbor. To pa še ne zadostuje. Oživiti se morajo tudi čebelarske podružnice, ker vedeti moramo, koliko nas je. Pozivljam vse bivše predsednike, odbornike in člane čebelarskih podružnic, da čim prej ko mogoče skličete občne zbere in si izvolite odbor. Pravila so se tako malo spremenila, da nam ni treba čakati na odobritev deželne vlade. Ne pozabite, da se morajo javiti občni zbori 1 teden prej ok. glavarstvu, tudi izvoljeni odbor — načelnik, namestnik, 3 odborniki — naznanite okraj, glavarstvu, da ne bomo imeli sitnosti. Poberite članarino — 10.000 kron — sestavite imeniko. Kdor ljubi mili naš slovenski jezik, ljubi našo čebelico in ima smisel za umno čebelarstvo, mora tudi nekaj žrtvovati, le-ta naj bo član Slov. čeb. društva. Predsednik.

DRUŠTVENI VESTNIK

Brnca. Slovensko tamburaško in pevsko društvo „Dobrač“ na Brnci je imelo v nedeljo 17. decembra 1922 svoj redni občni zbor. Stari odbor je poročal o društvenem delovanju v zadnjem letu. Izvoljen je bil sledeči odbor: Gallob Ivan, pd. Markov na Brnci, predsednik; Kofler Anton, pd. Zotlarjev na Brnci, tajnik; Wieser Anton, pd. Koziankov v Žužalčah, blagajnik; Gallob Tomaž, pd. Pecov na Gornjem Bregu, knjižničar. Društvo, ki je skozi dolgo vrsto razburkanih let popolnoma obnemoglo in je bilo šele lanskega leta zopet oživljeno, zaznamuje zadosti prav lepih uspehov. Priredilo je več ljudskih iger, med njimi najbolj priljubljeno zgodovinsko igro „Miklova Zala“, katere čisti dobiček je tvoril temelj za nabavo novega zvona brnške farne cerkve. Blagoslavljanje se je vršilo že 29. okt. p. l. Uredilo si je tudi lepo knjižnico, ki nudi vsakemu, kateri zdaj v teh dolgih zimskih večerih rad čita v lepih bukvicah razvedrila in izobrazbe. Upamo, da boste zanaprej še veliko več hodili po nje, ki so na razpolago ne samo članom društva, ampak vsakemu, ki rad prebira slovenske knjige. Knjižnica ima na Bregu pri Peču svoj stan, kjer se dobijo knjige ob vsakem času. Društvo prosi tem potom vsakega posameznega, ki ima doma stare slovenske knjige in jih ne rabi več, da bi jih daroval društvu, ki bodo potem v korist tudi drugim. Podpiral bo s tem naše društvo in prispeval k izobrazbi kar je prvi namen dru-

štva. Zahvaljujemo se vsem, ki so na katerikoli način podpirali naše prireditve in s tem pripomogli do uspeha.

Sveče v Rožu. Dne 26. dec. je imelo tukajšno izobraževalno društvo „Kočna“ v Svečah svoj letni občni zbor, kateri je bil povsem nepričakovano dobro obiskan. Številna udeležba je pokazala, da hočemo napredovati. Priglasilo se je tudi takoj precej članov. Članarina se je zvišala na 2000 K letno. Naš gospod župnik so zborovalcem v njih živahnem govoru obrazložili pravi pomen našega društva ter posebno sedaj v tem kritičnem času opominjali naše fante in dekleta do vstrajnosti. Zjedinjili smo se, da se v kratkem zglasimo z kakšno igro.

GOSPODARSKI VESTNIK

Na kateri način nam bo živinoreja največ nesla?

Živino redimo, da imamo mleko, da jo prodajamo za klanje, da z njo obdelavamo naša polja in da nam napravlja gnoj za naše njive in travnike.

Do sedaj smo redili živino za klanje in vprego. Zato smo redili vedno veliko voličkov. Redili smo tudi precej junic, ker smo hoteli imeti vedno mlade krave v hlevu, neglede na to, imajo-li te mlade krave več mleka kakor prejšnje stare, in ne morda celo manj. Naše geslo je bilo: imeti čimveč živine za prodajo, klavne ali plemenske.

Potrebno je in je že tudi skrajni čas, da premišljujemo, bi se li ne bolje izplačalo, če postane mesto našega dosedanjega gesla: Čimveč živine imam na prodaj, tem bolje, geslo: Čimveč mleka in sorovega masla imam na prodaj, tem bolje. Obadva gesla se namreč ne moreta združiti. Ako redim veliko mlade živine, ne morem radi pomanjkanja krme imeti veliko krav.

Ker nam daje dobra molznica dnevno povprečno 5 l mleka, nam da letno $365 \times 5 = 1825$ l mleka in telička, ki tehta ob porodu 35 kg. Če mleko prodamo — kakor sedaj — po 5000 K, nam da ena krava s svojim mlekom letno že preko devet milijonov. Prodamo li dobro pitanega, 6 centov težkega vola po 7000 K kg, dobimo samo 4.200.000 K. Mišlim, da ta primer popolnoma zadostuje, da se bomo takoj oprijeli gesla: Živinoreja na mleko.

Marsikateri bo oporekal: Koliko krav pa ima, toliko mleka? Odgovor je lahek: Večina krav, če jih ne krmimo večinoma s slamo, temveč s senom, lucerno, kolerabo, repo itd. S 1800—2000 l mleka od ene krave letno se pa niti zadovoljiti ne smemo. Redimo toraj samo dobre molznice! Če nimamo dobrih molznic, prodajmo svoje slabe in nadomestimo jih z obličimi.

Geslo v živinoreji naj nam toraj bo: Gojiti čimveč dobrih krav molznic, te dobro krmiti — ker krava pri gobcu molze — rediti le malo telet in tem temveč privoščiti, ker le tedaj bodo hitro odrasli. Kjer smo blizu mesta, bomo prodajali mleko, kjer smo oddaljeni od prometa, bomo predelali mleko v sirovo maslo in sir. Pod nobeno ceno ne dajmo iz našega hleva dobrih krav molznic, zamenimo pa takoj slabe molznice z boljšimi. Dobre molznice prodajmo še le tedaj, če radi starosti ali boleznih na vimenih vidno začnejo pešati v mlečnosti. Ker pa rabimo krave tudi za vprego in hočemo tudi vprežne vole od njih prirediti, ali bika, stavimo na krave molznice še drugo zahtevo, namreč, da nam telé krepka teleta, iz katerih se lahko razvijejo krepki vprežni voli.

Z mlekarstvom je v ozki zvezi tudi svinjereja. Damo li našim pujskom posnetega mleka, nam bodo oni jako hvaležni, hitro se bodo razvijali in otvoril se nam bo še drug dohodek: Ako zavživamo dosti zabeljeno jed, je potrebujemo, kakor znano, veliko manj.

Da bomo našo živinorejo čimhitreje zasukali v to smer, ustanavljajmo živinorejske zadruge in mlekarnice, kjer bomo delali vsi za enega, eden za vse. Bodimo prepričani: V združenju moč! Kar eden ne zmora, zmora nas več. Toraj na delo vsak za svojo korist in

s tem tudi v korist našega koroškega jugoslovanskega življa!

Dunajski trg. Voli 6000—10.000, biki in krave 5200—9000, teleta 20.000—26.000, mesne svinje 28.000—36.000, pitane svinje 28.000 do 29.500, ovce 5000—10.000 K.

Borza. Dunaj, 2. jan. Dinar 699 avstr. kron, marka 9,60, ogerska krona 27,65, dolar 70,175, češka krona 2137.

Curih, 2. jan. Avstr. krona 0,0075, dinar 5,50, marka 0,07¼, češka krona 16,45.

RAZNE VESTI

Papežova pomoč Rusiji.

Grozovita so poročila, ki prihajajo iz Rusije. Lakota in smrt vsepovsod vsled boljše-viškega gospodarstva, ki je znalo vse podreti, a ni moglo ničesar urediti. Zdaj prihajajo poročila, da so papež pričeli veliko pomožno akcijo, podobno akciji, ki so jo izvajali pri nas za otroke Američani. V ruskih velemestih, v Moskvi, Vetrogradu, v Rostovu, v Krasnodaru in mnogih drugih mestih je zaplapolala papeževa zastava. Iz vsega sveta so dobili papež podpor za nesrečno Rusijo, in njihovi zastopniki so se dela lotili. Vso akcijo vodi Američan, profesor bogoslovja Walsh, kot zastopnik Avstrije in Nemčije pa delujejo Gehrman, Faikuš in Dodard, vsi trije očetje iz družbe „Besede božje“ iz Sv. Gabrijela pri Mödlingu. V Krasnodaru dela češki duhovnik Belokostolski. Tem gospodom je podrejeno veliko število uradnikov, trgovcev, tolmačev, šoferjev in drugih nameščencev, ki so potrebni, da se razdeli na stotine vagonov blaga. Na željo sovjetske vlade se je z delom pričelo v Krimu, kjer je pomanjkanje najhujše. Izračunalo se je, da bi 7 milijonov ljudi poginilo lakote, ako jim ne pomaga od drugod. Mesto Evpatorija je imelo v miru 40.000 prebivavcev, zdaj jih šteje le še 12.000. Pol hiš je podrtih, ker želani ni bilo drv, in so ljudje pokurili kar je bilo pri hišah lesovine, da ne zmrznejo. V občinski hiši v Evpatoriji ste se priredili dve dvorani kot obednici, ker kotlov ni bilo, so se za kuhinjo porabile stare morske mine, v katerih se zdaj živež kuha. Otroci, ki prihajajo, delajo prozen utis. Obleka vsa raztrgana, premnogi so še zdaj, ko je že huda zima tudi tam, bosji ali celo napol nagi. Ko se je kuhinja za prehrano otrok otvorila, je zastopnik sovjetske vlade pozival mladino, naj bo hvaležna papežu Piju XI. Prve dni je jedlo 5000 otrok, tštevilo bo v kratkem zrastle na 35.000! In sicer to samo v severnem Krimu.

V Rostovu je katoliški misijon zbral 1500 beguncev vseh narodnosti: iz Kavkaza, Astrahana, Daghestana! V Moskvi se bojo zbrali sirote in zapuščeni otroci. Sovjetska vlada je papeževo odposlanstvo obvestila, da je v vsi Rusiji 2.225.000 otrok brez starišev in doma, samo v Moskvi jih je 40.000.

Nesrečni narod, lastnik tako obširne in tako rodovitne zemlje! Kam so te spravili norci, ki so hoteli pri tebi upostaviti komunistični red, ki so delili zemljo med kmetom, dočas, da ni več imel nihče svojega. Ali je morala blodnja tako daleč dozoreti, da se človeški rod zopet spametuje in spozna, da se narava ne da krojiti po človeški domišljiji. Človek se mora ravnati po naravi, narava se ne bo po človeku. V ti bedi nastopa katoliška svetovna cerkev, ki je rešila Evropo že v času ljudskega preseljevanja z svojim naukom in deli svoje ljubezni. Sv. Gregor Veliki je svojčas (600 l.) skoz leta preživljal vso Italijo! Upajmo, da ta dela ljubezni na široko odpro pravoslavju vrata do katoliške cerkve. Ko beremo v listih ta poročila, se le čudimo in povprašujemo, kako da med delavci v Rusiji ni Slovencev ali Jugoslovancev?

Zbirka v spomin na 10 oktober.

Neimenovan Bistrica v Rožu 8000, Andrejčič Franc Mače, 10.000, Partl Jože, Mače, 10.000, Hafner Jože, Mače, 10.000, Pack Neža, Sveče, 5000, Stangl Mar., Sveče, 5000, Kropivnik Ivan, Sveče, 2000, Nuden Fran, Sveče, 5000, Feinig Tone, Sveče, 4000, Waldausser Mar., Sveče, 5000, Waldhauer Ivo, Sveče, 5000, Ruprecht Viktor, Sveče, 30.000, Beguš Jaka, Sveče, 2000, Weišic Lena, Sveče, 10.000, Kuraž Štefka, Sveče, 5000, Leder-

vaš Mojca, Sveče, 4000, Partl Neja, Sveče, 1000, Pack Mojca, Sveče, 2000, Neimenovan, Sveče, 5000, Neimenovan, Mače, 10.000, Neimenovan, Sveče, 2000, Partl Peter, Mače, 10.000, Krajski Janez, Bistrica, 3000. — Bistrica pri Pliberku: Juri Rudolf 10.000, Mihev Tomaž 2000, Viternik Amalija 2000, Grill Janez 3000, Krainz Janez 5000, Neimenovana 20.000, Komatar Terezija 1000, Kristan Juri 5000, Hafner Matevž 10.000, Mesar iz sred. Blata 10.000, Kraut Janez 50.000, Hafner Pepa 2500, Cidej Terezija 7000, Miklin Alojzija 1000, Kraut Alojz 10.000, Pernat Marija 2000, Kaiser Florian 2550, Maček Ignac 2000, Kraut Stefan 5000, Kribernik Alojz 5000, Komatar Jakob 1000, Kristan Katra 10.000, Habe Filip 1850, Kušter Jakob 1600, Rudolf Mara 2500, Ažman Marija 10.000, Neimenovani 8000. — Gonovece: Neimenovana 2000, Žejrav Štefan 5000, Šertev Liza 5000, Zaluberšek Ferdo 2000, Fera Franc 1000, Kapun Terezija 5000, Kert Helena 5000, Neimenovan 5000, Neimenovan v Ruteh 13.000, Žerjav Jožef 5000, Cari Marija 5000, Mohor Marija 5000, Hafner Marija 2000, Podrečnik Jožefa 2000, Kapun Franc 5000, Neimenovana 5000, Neimenovan 1000. — Smihel: Vintar Josip 10.000, Kušej Lovro 5000, Kušej Milka 1000, Čebul Janez 5000, Čebul Urška 2000, Močilnik Andrej 2000, Ažman Luka 2000, Kuarh Helena 3000, Neimenovana 5000, Neimenovan 2000, Neimenovan 5000, Košir Kristo 50.000, Kušej Mirko 1000, Čebul Valentin 2000, Čebul Marija 5000, Čebul Elizabeta 2000, Močilnik Marija 1000, Ažman Milka 2000, Plešivčnik Marko 5000, Neimenovana 5000, Neimenovan 5000, Neimenovan 2000, Viternik Franc 2000, Vavti Marija 2000, Pec Ana 2000, Neimenovan 5000. — Dvor: Kraut Uršula 2700, Vrhnjak Simon 800, Kropivnik Marija 1000, Aleš Krištof 1000, Hanin Valentin 1000, Gašperc Pavl 1000, Ovnič Marija 1000, Jakob Štefan 5000, Uršula Štefan 1000, Ozinc Terezija 2000, Gregoru Lojzka 3000, Neimenovan 3000. — Brežkavas: Mlinar Avgust 5000, Mlinar Avgust 2000, Miklin Rudolf 2000, Konrad Neža 1000, Andrej Polda 1000, Elbe Terezija 2000, Čečman Terezija 5000, Merwič Jakob, sen., 2000, Merwič Jakob, jun., 3000, Mlinar Janez 3000, Miklin Janez 10.000, Lamprecht Marija 2000, Konrad Marija 1000, Putan Mojca 2000, Jan Katra 1600, Čik Alojz 5000, Podošovnik Matěj 1000, Neimenovani iz St. Ilja na mesto venca na grob rajni Koroški Domovini 100.000. — Logavas: Černič Maks 3000, Aichholzer Janez 4000, Trabesinger Dion 3000, Kramier Terezija 1000, Schleicher 3000, Černič Arnold 5000, Kramar Peter 3000, Rainer Matevž 10.000, Pachler Štefan 500, Sebunk Iv. 500. — Loce: Perdacher Vinko 1000, Pirc Janko 1000, Drassman Zdravko 1000, Kaki Valentin 2000. — Dobl: Straus Jožef 2000, Happe Ivan 2000, Happe Martin 2000, Straus Valentin 1500, Bister Jožef 2000, Straus Liza 1000, Kaki Maks 2000, Zupan Roza 2000, Bister Peter 3000. — Žoprače: Wurcer Cecilija 4000, Wurcer Elizabeta 3000, Martič Ana v Logu 4000. — Sp. Elzerce: Bais Jožef 2000. — Kropivnik Franc, Borovlje, 15.000, Novrašek Maks, St. Jakob, 6000, Neimenovan po gosp. Turku 25.000 K.

Za tiskovni sklad so darovali:

Popravek: V št. 50 l. II. se ima glasiti: Vinko Poljanec (ne Gröblacher), ker je deželno sodišče v Celovcu oprostilo napadalce na njega, 100.000 K. Neimenovani po gosp. Turku 25.000; neimenovani 5000; družina Sornik, Dobrava, 10.000; vesela družba pri gosp. Vertiču na Doleh 8000; Slovenci iz Kožentavre na mesto venca na grob rajni „Koroški Domovini“ 100.000; Lorenc Šelander, župan, Bilčovs, 9000 K; Janez Koren, Svatna, 5000; rodbina Sitarjeva 5000. Alojzij Müller 36 D, nabranih v veseli družbi.

Listnica uredništva.

Brnca in drugim. Pišite samo na eni strani! — Podvas. Prosimo kaj drugega. — Podjuna. Malo potrpite, odgovorimo pozneje.

Vabilo.

V nedeljo dne 7. januarja se vrši ob 1/3 pop. pri „Krištofu“ v Skofičah šaloigra „Poštna skrivnost“. Sodeluje pevski zbor. Pridite vsi! Izobraževalno društvo „Edinost“.

Javna zahvala.

Za obilno udeležbo povodom pogreba našega pokojnega sina in brata Zdravkota Sitarja, zahvaljuje se vsem udeležencem, posebno pa gasilnemu društvu „Področica“.

Rodbina Sitarjeva.